

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 187/2023
09.05.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., против тужене Опште болнице „Свети Лука“ из Смедерева, чији је пуномоћник Зоран Филиповић, адвокат из ..., ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1237/20 од 08.02.2022. године, у седници одржаној 09.05.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1237/20 од 08.02.2022. године.

Образложење

Делимичном пресудом Основног суда у Смедереву П1 140/16 од 23.12.2016. године, поништено је као незаконито решење тужене број ... од 11.12.2012. године, па је обавезана тужена да тужиоца врати на рад.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1700/17 од 02.11.2018. године преиначена је делимична пресуда Основног суда у Смедереву П1 140/16 од 23.12.2016. године, тако што је одбијен тужбени захтев да се поништи као незаконито решење тужене број ... од 11.12.2012. године и да се обавезе тужена да тужиоца врати на рад.

Решењем Врховног касационог суда Рев2 1386/19 од 13.02.2020. године укинута је пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1700/17 од 02.11.2018. године и предмет враћен том суду на поновно суђење.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1237/20 од 08.02.2022. године ставом првим изреке, одбијена је, као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена делимична пресуда. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 72.000,00 динара. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану одлуку, у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), па је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код тужене. Решењем о отказу уговора о раду од 01.12.2012. године тужиоцу, запосленом на пословима самосталног правног референта у Одељењу за опште, правне, кадровске и друге послове, Сектора немедицинских послова је отказан уговор о раду и анекс уговора о раду због повреде радне дисциплине из члана 179. став 1. тачка 2. и 3. Закона о раду, односно из члана 22. став 1. тачка 4. Статута туженог и члана 21. и 22. Анекса уговора о раду. Према образложењу решења тужилац 05.11.2012. године у случају малолетне пацијенткиње ББ, која је као породиља примљена у Службу за гинекологију и акушерство, а код себе није имала доказ својства осигураног лица, није дао потребна обавештења у вези са регулисањем наплата пружених здравствених услуга у породицишту главној медицинској сестри службе ВВ, чиме је учинио повреду радне обавезе из члана 21. став 2. тачка 1. Анекса уговора о раду, дана 05.11.2012. године уместо на питање подносиоца пријаве ВВ главне медицинске сестре Службе за гинекологију и акушерство код регулисања неосигураног случаја ББ да пружи стручан одговор и реши проблем упутио коментар: „Сестро нисам ја залудна баба да ме сестре шетају по одељењима“ и „Сестро данас сте ме растурили“, а који одговор је противан одредбама комуникације и пословног понашања прописаног Пословним кодексом установе, чиме је учинио повреду радне дисциплине из члана 22. став 2. тачка 4. и 5. Анекса уговора о раду са уређењем међусобних права, обавеза и одговорности; дана 08.11.2012. године на колегијуму главних медицинских сестара и техничара свих организационих јединица тужене од стране свих присутних главних медицинских сестара и техничара, констатовано је да се од запосленог уопште не могу добити одговори и правна помоћ код решавања питања текуће проблематике, да даје погрешне одговоре на питања, да се при томе некоректно и нељубазно понаша према особљу, чиме доводи у заблуду главне медицинске сестре и техничаре у вези са правима пацијената из области здравственог осигурања и друго, чиме је својом кривицом учинио повреду радне обавезе из члана 21. став 2. тачка 1. и повреду радне дисциплине из члана 22. став 2. тачка 4. и 5. анекса уговора о раду; дана 07.11.2012. године Комисија за документацију и архивску грађу приликом контроле документације коју запослени води као заштитник пацијентових права је нашла да запослени уопште не води евиденцију усмених притужби у складу са правилима канцеларијског пословања, чиме је учинио повреду радне обавезе из члана 21. став 2. тачка 1, 11.-14. анекса уговора о раду; дана 16.11.2020. године када су директори и помоћник директора туженог извршили увид у документацију коју запослени води као заштитних

пацијентових права утврђено је да запослени не обавља послове заштитника пацијентових права у складу са одредбом члана 29. Закона о здравственој заштити, тј не води исправну евиденцију поднетих приговора, да по поднетим писаним приговорима не утврђује чињенично стање у року од 5 дана од дана поднетог приговора, а да у наредном року од 3 дана не обавештава директора о утврђеном чињеничном стању поводом приговора, тј утврђено је да запослени не поступа по решењу Министарства здравља – Сектора за организацију здравствених служби и здравствену инспекцију број 512-02-00480/2012-07 од 02.04.2012. године, да писани одговори заштитника пацијентових права нису сачињени по правилима струке, а у одговору на приговор се нигде конкретно не наводи које право пацијента је повређено, не наводе се одлучне чињенице и докази на основу којих је заштитник утврдио да ли постоје или не постоје конкретне повреде права пацијената, да одговори на приговоре не садрже правну поуку или је правна поука непотпуна или не садржи елементе који су прописани одредбом члана 39. став 7. Закона о здравственој заштити, чиме је учинио повреду радне обавезе из члана 21. став 2. тачке 1, 11, 13, 14, 26. анекса уговора о раду са уређењем међусобних права, обавеза и одговорности; тужилац је 19.11.2012. године након доласка на посао у 07,00 часова напустио радно место и закључао канцеларију и све ормане са службеном документацијом, понео кључеве од канцеларије ормана са собом, да се није јавио непосредном руководиоцу, па је тиме створена непотребна гужва и незадовољство пацијената који су захтевали заштиту својих права код запосленог као заштитника пацијентових права, чиме је био онемогућен увид одговорном лицу у службену документацију везано за наплату услуга од неосигураних лица, чиме је учинио повреду радне обавезе из члана 21. став 2. тачка 1. и повреду радне дисциплине својом кривицом из члана 22. став 2. тачка 2. анекса уговора о раду; пацијенту ГГ 16.07.2012. године дао погрешан правни савет да ће бити ослобођен плаћања трошкова здравствене услуге пружене у болничком одељењу у износу од 17.689,82 динара, ако накнадно донесе здравствену књижицу, да је дана 19.11.2012. године када се пацијент јавио у правну службу са опоменом пред тужбу за плаћање дуга је утврђено увидом у здравствену књижицу и базу података осигураника да здравствена књижица овог лица није била оверена у спорном периоду, односно у време када му је услуга пружена у складу са одредбом члана 17. став 3. Правилника о начину и поступку остваривања права из обавезног здравственог осигурања учинио повреду радне обавезе својом кривицом из члана 21. став 2. тачка 1. и 26. анекса уговора о раду, те је одређено да тужиоцу радни однос престаје даном достављања овог решења. Даље је наведено да је приликом доношења решења као отежавајућа узета и околност да је запослени од почетка рада код послодавца учинио више повреда радних обавеза и радне дисциплине, да је против њега поднет велики број притужби од стране пацијената и од стране особља, као и да су тужиоцу претходно издата три упозорења на постојање разлога за отказ уговора о раду. Пре отказивања уговора о раду тужиоцу је достављено упозорење на постојање разлога за отказ уговора о раду од 16.11.2012. године, на које се тужилац изјаснио и упозорење од 19.11.2012. године. Тужилац је од 19.11.2012. године до 19.12.2012. године био привремено спречен за рад. Корисници услуга туженог у својству пацијената нису подносили притужбе на рад тужиоца, нити су у погледу његовог поступања имали примедбе. Сведоци ДД (потписник решења о отказу), ЂЂ и ЕЕ нису несумњиво и директно указали на околности наведене у оспореном решењу, а сведокиња ЖЖ са тужиоцем није имала добру сарадњу пошто јој се тужилац обраћао повишеним тоном, на који начин је наступао и у комуникацији са осталим запосленима.

Наведено чињенично стање другостепени суд је утврдио, након што је отворио расправу и изведене доказе ценио у смислу члана 8. Закона о парничном поступку, налазећи да је оспорено решење о отказу уговора о раду незаконито, с обзиром да из изведених доказа не произлази да је тужилац поступајући у оквиру послова свог радног места учинио повреде радне обавезе и испољио непоштовање радне дисциплине које би довеле до отказа уговора о раду. Тужена није доказала да је понашање тужиоца такво да је изазвао проблеме у раду са пацијентима, јер с тим у вези нису пружени релевантни докази који би несумњиво указали да су пацијенти од стране тужиоца на било који начин доведени у заблуду, остали ускраћени за остваривање својих права као корисника болничких услуга, односно да су постојале примедбе пацијената на рад тужиоца и пропусти у његовом раду. Последица поништене незаконите одлуке је враћање тужиоца на рад, у смислу члана 191. Закона о раду.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Оспореним решењем о отказу уговора о раду тужиоцу је на основу члана 179. тачка 1. и 2. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05, 61/05 и 54/09) отказан уговор о раду због учињених повреда радне обавезе и непоштовања радне дисциплине утврђених чланом 21. и 22. анекса уговора о раду и то: неизвршавање, несавесно или немарно извршавање радних обавеза на раду или у вези са радом; неуредно вођење потребне немедицинске документације; непоступање по налозима инспекције рада и инспекција других органа; неовлашћено и неоправдано задржавање запосленог ван радних просторија; непоштовање одредаба Закона о здравственој заштити у вези са радом заштитника пацијентових права (непоступање по притужбама пацијената у законском року недостављање месечних извештаја директору, недостављање шестомесечних извештаја Заводу за јавно здравље и Министарству здравља, нељубазно понашање према подносиоцима приговора, неажурно вођење протокола примљених писмених приговора, невођење евиденције усмених приговора и др.); поступање супротно другим законима и општим актима; грубо, неуљудно и некоректно поступање према пацијентима, непосредном руководиоцу, директору и запосленима код послодавца; непоступање по одредбама Пословног кодекса.

Решење о престанку радног односа у складу са чланом 193. Закона о раду мора да садржи разлоге који упућују не постојање основа за престанак радног односа, уз навођење доказа из којих су релевантне чињенице утврђене. С тим у вези у том решењу мора бити конкретизовано на који начин, односно којим радњама и понашањем су учињене повреде радне обавезе, односно непоштовање дисциплине. Терет чињеничне тврдње и доказа о постојању разлога за отказ уговора о раду је на послодавацу. Послодавац је дужан да докаже да је запослени коме је дао отказ извршио радње које су биле разлог за отказ, као и одговорност запосленог за повреду радне обавезе, односно кршење радне дисциплине.

Имајући у виду наведено, полазећи од чињеничног стања које су нижестепени судови утврдили на основу изнетих чињеница и предложених и изведених доказа, на основу резултата доказног поступка правилно су нижестепени судови закључили да је тужиоцу оспореним решењем незаконито престао радни однос. Наиме, како је напред

наведено у решењу о отказу мора бити конкретизован начин и радње којима је запослени извршио повреду радне обавезе, што је у конкретном случају изостало. У оспореном решењу нису наведена конкретна обавештења која је тужилац требало да да у вези са регулисањем наплате пружених здравствених услуга у породицишту у случају малолетне пацијенткиње ББ, односно конкретне ситуације у којима тужилац није дао одговоре и правну помоћ медицинским сестрама и техничарима приликом решавања текућих питања, којом приликом је давао погрешне одговоре и на који начин и када се некоректно понашао према особљу. Такође, у оспореном решењу само су уопштено набројане неправилности у вођењу евиденције које су утврђене од стране комисије, директора и заменика директора без навођења конкретних случајева у којима је тужилац учинио уочене пропусте, због чега се не може утврдити на који начин и када је дошло до наведених неправилности. Осим тога, тужени на коме је терет чињеничне тврдње и доказа о постојању повреде радне обавезе није доказао да је тужилац дао погрешан правни савет пацијенту ГГ да ће бити ослобођен плаћања трошкова пружене здравствене услуге код утврђеног чињеничног стања да су овом пацијенту медицинске сестре дале информацију у вези са плаћањем трошкова лечења, односно није доказао да се тужилац неоправдано и неовлашћено задржао ван радних просторија дана 19.11.2012. године имајући у виду потврду о наступању привремене спречености за рад запосленог од 19.11.2012. године, која садржи констатацију о пријему на дан 19.11.2012. године у 12,08 часова. Такође, тужени није доказао, имајући у виду утврђено чињенично стање да су се стекли услови за отказ уговора о раду због повреде радне дисциплине која му је оспореним решењем стављена на терет у виду грубог, неуљудног и некоректног поступања према пацијентима, непосредном руководиоцу, директору и запосленима код послодавца. Радна дисциплина је општи стандард по коме сваки акт недисциплине може довести до отказа уговора о раду, под условом да је нарушавање радне дисциплине такво да запослени с обзиром на процес рада и све околности случаја не може да настави рад код послодавца. Код овог отказног разлога кривица запосленог се не утврђује већ је потребно да конкретни отказни разлог мора да прати свест запосленог о недисциплини. Тужилац се, како произилази из утврђеног чињеничног стања запосленима туженог при комуникацији обраћао повишеним тоном, што указује на недостатак свести тужиоца о недопустивости таквог понашања. Стога коментари које је тужилац упутио медицинској сестри ВВ при решавању случаја малолетне пацијенткиње ББ не нарушавају радну дисциплину у смислу да тужилац због таквог понашања у конкретној ситуацији не може да настави рад код туженог.

Код изложеног, правилно су нижестепени судови, супротно наводима ревизије поништили оспорено решење о отказу уговора о раду.

Како је усвојен тужбени захтев тужиоца за поништај решења о отказу уговора о раду, а имајући у виду акцесорни карактер захтева за враћање на рад, правилно су нижестепени судови усвојили и захтев тужиоца за враћање на рад, правилном применом одредбе члана 191. став 1. Закона о раду.

По становишту Врховног суда, другостепени суд је, правилном оценом доказа изведених на расправи у смислу члана 8. Закона о парничном поступку утврдио чињенично стање и правилном применом меродавног материјалног права одлучио о тужбеном захтеву. С тим у вези, неосновано се наводима ревизије указује на погрешну оцену доказа и погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање.

Из изложених разлога, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**